

Sectie België-Slovenië

Zending van een delegatie van de sectie naar Slovenië

7-10 juni 2011

VERSLAG

Van dinsdag 7 tot en met donderdag 10 juni 2011 bracht de bilaterale sectie België-Slovenië van de Belgische Groep van de Interparlementaire Unie een bezoek aan Slovenië, op uitnodiging van de heer Vito Rožej, Lid van de Sloveense Nationale Assemblée en Voorzitter van de bilaterale sectie Slovenië-België van de Sloveense Nationale Assemblée. De delegatie van de sectie België-Slovenië werd geleid door de heer Bart Tommelein, Voorzitter van de sectie en Voorzitter van de Open-VLD-fractie in de Senaat. Ook mevrouw Freya Piryns, senator voor Ecolo-Groen! en de heer Louis Siquet, gemeenschapssenator voor de PS maakten deel uit van de Belgische delegatie. De delegatie werd begeleid door de heer Louis Engelen, Ambassadeur van België in Ljubljana.

Het bezoek startte met een

ontmoeting met de voorzitter en de leden van de vriendschapsgroep met België en leden van de commissie voor de Europese Aangelegenheden van de Nationale Assemblée.

Niet alleen de heer Vito Rožej (ZARES) maar ook mevrouw Alenka Jeraj (SDS) en de heer Milenko Zihel (SDS), leden van de Groep, mevrouw Silva Črnugeli (SD) en , Anton Anderlič (LDS), leden van de commissie voor de Europese Aangelegenheden en leden van de Sloveense Groep van de Interparlementaire Unie, namen aan het gesprek deel.

Het bezoek vond plaats in een periode van politieke hoogspanning in Slovenië. Op zondag 5 juni vond er een driedubbel referendum plaats, het eerste over de pensioenhervorming, het tweede over de strijd tegen het zwartwerk en het derde tegen het afsluiten van archieven van vlak voor de onafhankelijkheid. Ruim 40% van de stemgerechtigden kwam opdagen en elke vraag werd met meer dan 70% verworpen. De politieke crisis die daaruit voortvloeide evenals de politieke instabiliteit in België vormden een belangrijk onderwerp van gesprek tijdens deze en volgende ontmoetingen. Meer in het bijzonder werd de procedure voor de organisatie van referenda (op vraag van 30 leden of op basis van 40.000 handtekeningen) en de notie burenhulp (referendum over zwartwerk) toegelicht. De heer Anderlič wees op het feit dat het instrument referendum recentelijk misbruikt wordt. In de eerste twintig jaar van de republiek werden er referenda georganiseerd over de onafhankelijkheid, de toetreding tot de NAVO en de EU en de vastlegging van de grens met Oostenrijk. Vorig jaar alleen al werden er opnieuw vier referenda georganiseerd. Mevrouw Jeraj van haar kant meent dat een pensioenhervorming alleen kans op slagen heeft indien gesteund op een nationale consensus.

De heren Tommelein en Rožej benadrukten het belang van de samenwerking tussen de kleinere landen binnen de Europese Unie (*Benelux, Nordic Council, Visigrádgroep* en *Baltic Assembly*) en de grensoverschrijdende samenwerking. Op vraag van de heer Louis Siquet kwam ook het thema van de nucleaire veiligheid aan bod. De heer Tommelein sprak de Sloveense bewering tegen als zou België perfect functioneren zonder regering. Hij benadrukte dat de huidige regering er een is van lopende zaken maar dat fundamentele keuzes voor de toekomstige generaties uitblijven.

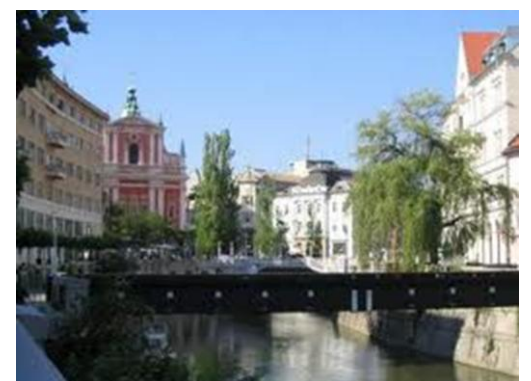

Na deze ontmoeting werd de delegatie kort rondgeleid in het gebouw waar de Nationale Assemblée en de Nationale Raad zetelen en werd er een geleid bezoek gebracht aan de oude stad.

Het parlamentsgebouw werd ontworpen door architect Vinko Glanz. De werken duurden van 1954 tot 1959. Het bood onderdak aan de eerste zitting van de Volksassemblee van de Volksrepubliek Slovenië op 19 februari 1959. De plenumzaal werd volledig gerenoveerd in 2000 en telt 150 zitjes geplaatst zoals in een amfiteater. Een andere belangrijke ruimte is de lobby waar vooral protocollaire activiteiten plaatsvinden. De lobby wordt opgesmukt door een monumentale muurschildering die de geschiedenis van Slovenië vertelt van de Slavische kolonisatie tot net na wereldoorlog II.

De huidige Nationale Assemblée of *Državni Zbor* telt 90 leden verkozen voor 4 jaar (proportionele vertegenwoordiging met kiesdrempel van 4%). De Hongaarse en Italiaanse minderheid hebben elk automatisch een parlamentslid. De laatste verkiezingen vonden plaats op 21 september 2008. De Nationale Raad of *Državni Svet* (waarover verder meer) heeft een voornamelijk consultatieve rol en telt 40 leden met een mandaat van 5 jaar, vertegenwoordigers van de sociale, economische, professionele en lokale belangen.

Op woensdag 8 juni werd de delegatie rondgeleid in de **stoeterij van Lipica**, de thuisbasis van de wereldberoemde lippizaner paarden.

Nadien vond er een ontmoeting plaats met de burgemeester van de havenstad **Piran**.

De burgemeester van Piran, Dr. Peter Bossman, wordt door de pers ook wel de "Obama van Piran" genoemd.

Dokter Bossman, geboren op 2 november 1955 in Ghana, studeerde vanaf 1977 geneeskunde in Ljubljana en werd op 24 oktober 2010 verkozen tot burgemeester van Piran.

Piran zelf telt 2000 inwoners, de hele agglomeratie 17.000. Toerisme vormt de belangrijkste economische activiteit. Burgemeester Bossman drong aan op meer samenwerking tussen de 210 gemeenten die de kustregio telt. Een wetgevend initiatief is daarvoor noodzakelijk maar de politieke wil lijkt te ontbreken.

Het intercommunaal Algemeen Ziekenhuis van Izola vormt daarop een uitzondering. De samenwerking met Italië is niet altijd evident. Italië is immers een groot land met een eerder logge administratie. De gemeenteraad van Piran telt altijd drie Italiaanse leden van wie een vice-burgemeester. Alle documenten worden trouwens vertaald naar het Italiaans. Alle plaatsaanduidingen in de stad zijn tweetalig. Vanaf de eerstvolgende wetgevende verkiezingen, d.i. in 2012, zijn de mandaten van burgemeester en parlements lid onverenigbaar.

Via Portorose werd er naar **Koper** gereden waar er eerst een ontmoeting plaatsvond met de heer **Tomaž Gantar**, Kabinetschef van de Burgemeester.

De heer Gantar was tot aan de vorige lokale verkiezingen burgemeester van Piran. Koper is de vijfde stad van Slovenië qua oppervlakte maar klimt naar de tweede plaats als economische sterkte het criterium is. Het is de Sloveense stad met de laagste werkloosheidsgraad. Slovenië heeft een kustlengte van 47 km. 18 km daarvan liggen op het grondgebied van Koper. De haven dankt haar voorspoedige ontwikkeling aan haar strategische maritieme ligging (landinwaarts op 500 à 600 km van steden zoals Zürich, Wenen, Milaan en Boedapest). De vooruitgang van de haven beïnvloedt

de ontwikkeling van de stad in positieve zin (industrie, dienstensector en ondernemerschap) en vice versa. De havens van Koper en Piran vullen elkaar aan. Koper is een commerciële haven, Piran concentreert zich in het bijzonder op het nautisch toerisme. Het aantal toeristen zou in 2011 stijgen van 120.000 (2010) naar 180.000 personen. Net zoals Piran is Koper een tweetalige Sloveens-Italiaanse stad. De haven dateert trouwens reeds van de Venetiaanse Republiek in de 15^e en 16^e eeuw. De heer Tommelein wees op het belang van de havens en het toerisme voor de economie van beide landen. Hij merkte vele gelijkenissen tussen beide kleinere landen op o.m. het samenleven van verschillende gemeenschappen.

Op een vraag van de heer Siquet antwoordde de heer Gantar dat de toeristische ontwikkeling van de stad vrij recent is. Buitenlandse investeringen in de hotelsector blijven moeilijk wegens nationale regelgeving en de internationale economische crisis. De ambities m.b.t. de bouw van hotels en de aanleg van stranden blijven echter hoog.

Nadien werd er een **bezoek** gebracht **aan de haven** onder leiding van de heer Sebastjan Šik, directeur Public Relations, en de heer Bojan Babič, projectmanager van de passagiersterminal, van het Sloveense havenbedrijf Luka Koper.

De haven van Koper werd gebouwd en wordt beheerd door dit bedrijf. Voor de haven van Koper vormt 2011 een scharniermoment. De havengeul werd uitgediept (maximale diepgang 18 m) voor een investering van 6 mio euro en het cruiseschip Voyager of the Seas (Royal Carribean) legde voor de eerste keer aan. Dat laatste zal voor een aanzienlijke toename van het aantal passagiers zorgen (van 40.000 naar 120.000) en een boost geven aan het hele havenbedrijf (technisch onderhoud, controle van passagiers en bagage) en de lokale economie (touroperatoren). In 2010 werden 400.000 containers behandeld (250.000 in het naburige Triëste). De belangrijkste bestemmingen voor die goederen zijn Noord-Afrika, Zuid-Amerika en het Verre Oosten. Bij aankomst in Koper is slechts een derde van de goederen bestemd voor binnenlands gebruik, twee derde wordt onmiddellijk doorgevoerd waarvan 60% per trein.

De heer Tommelein informeerde naar de samenwerking met de andere havens in de regio (North Adriatic Ports Association of NAPA - zie <http://www.portsofnapa.com/>) en de uitbreidingsmogelijkheden. Een verdubbeling van de havencapaciteit is mogelijk maar onderworpen aan een National Spatial Planning. De grootste troef van de haven is haar multifunctionaliteit. [Voor meer informatie over Luka Koper zie www.lika-kp.si]

Donderdag 9 juni startte met een ontmoeting met de Voorzitter en Leden van de **commissie voor Cultuur, Opvoeding, Sport en Jeugd van de Nationale Assemblée** onder leiding van mevrouw Majda Potrata.

Die commissie, de grootste van de Nationale Assemblée, telt negentien leden en drie ondervoorzitters (onder wie de heer Vito Rožej). De subcommissie Jeugd bereidde een studie *Jeugd 2010* voor die als basis zal dienen van een reeks strategische keuzes.

Voorzitter Tommelein gaf in eerste instantie aan dat de bevoegdheid Cultuur in België tot de gemeenschappen behoort.

De Belgische delegatie telt overigens twee gemeenschaps-senatoren, de heren Tommelein en Siquet. Verder wenste de heer Tommelein zich te informeren over de organisatie van de media in Slovenië.

Mevrouw Potrata schetste volgend overzicht. Het Sloveense medialandschap bestaat uit een luik openbare dienst en een luik privésector. De overheid staat in voor de organisatie van drie televisiestations, twee algemene radiozenders en één cultuurzender. Er worden specifieke programma's aangeboden aan de Italiaanse en Hongaarse minderheden en voor de Roma. Het parlement benoemt de meerderheid van de leden van de raad van bestuur en van de raad van toezicht. Een referendum dat de financiële bronnen van de openbare televisie en radio diende te versterken, onder meer om de toepassing van nieuwe technologieën mogelijk te maken, werd afgekeurd. Het grootste verschil met de privé-zenders is het aandeel programma's dat de openbare zenders zélf moeten organiseren voornamelijk inzake informatie, cultuur en vorming. Die programma's afficheren niet altijd hoge kijkcijfers. De concurrentie met de privésector blijft dan ook moeilijk wegens deze verschillende roeping.

De heer Rožej voegde hier aan toe dat het nationale persagentschap STA op eenzelfde basis georganiseerd is (inzonderheid met betrekking tot de inspraak van het parlement in de raad van bestuur) als de openbare zenders. Aangezien de Sloveense culturele ruimte zeer klein is acht hij de rol van de openbare zenders des te belangrijker. Het Sloveense kijk- en luistergeld wordt betaald door eenieder die elektriciteit ontvangt. Ook de weliswaar kleine maar voor de culturele identiteit belangrijke filmsector wordt daarmee gedeeltelijk gefinancierd.

De heer Siquet vroeg het dossier jeugdbeleid aan te snijden. Volgens mevr. Potrata bestaat er bij de Sloveense jeugd een zeer grote politieke betrokkenheid. Bovendien kent Slovenië een zeer lange traditie inzake jeugdverenigingen in zeer uiteenlopende domeinen als daar zijn sport, cultuur, universiteit, alpinisme, en dit zowel in de stad als op het platteland. Mevr. Piryns stelde vragen over de schoolplicht en de *décrochage scolaire*.

Slovenië kent één van de laagste percentages in de Europese Unie. Zowat 97 % van de Sloveense jongeren doorlopen het secundair onderwijs. Voor zij die toch afhaken bestaan er specifieke programma's (projectonderwijs) medegefinancierd door het sociaal programma van de Europese Unie. De schoolplicht telt op dit ogenblik negen jaar. Er wordt gearzeld om de schoolplicht te verlengen gezien de hierboven geciteerde positieve resultaten. Er bestaat ook een netwerk van volksuniversiteiten. Dat is geen formeel onderwijs maar het zijn opleidingen die volwassenen moeten in staat stellen een reeks bekwaamheden te verwerven en meer onafhankelijk in het leven te staan.

Verder werd er uitgebreid van gedachten gewisseld over PISA (Programme for International Student Assessment). PISA is een grootschalig internationaal vergelijkend onderzoek, dat wordt uitgevoerd onder auspiciën van de OESO. Om de drie jaar wordt in een groot aantal landen een representatieve steekproef van 15-jarige scholieren uitgebreid getoetst op hun kennis en vaardigheid op het gebied van moedertaal, wiskunde, en natuurwetenschappen. Dat onderzoek bracht zowel in Slovenië als in België grote regionale verschillen aan het licht. Bovendien blijft de *décrochage scolaire* in België zeer hoog mede door de aanzienlijke immigratie.

Voor de Sloveense jeugd daarentegen blijft, volgens de heer Rožej, de toegang tot betaalbaar wonen en werk het belangrijkste probleem. Deze *génération surprotégée* zoals de Slovenen hen noemen blijft noodgedwongen bij de ouders inwonen. De integratie van de minderheden verloopt minder problematisch. Jonge roma's worden opgeleid en nadien als assistent ingezet in de lagere scholen om de taalachterstand van de roma-kinderen te verhelpen. Mevrouw Jeraj wees op de verwaarlozing van het technisch- en beroepsonderwijs en bepaalde faculteiten zoals die van geneeskunde.

Nadien werd de Belgische delegatie ontvangen door de heer Pavel Gantar, Voorzitter van de Nationale Assemblée

De heer Gantar bestempelde de verhoudingen tussen beide landen als uitstekend. De economische betrekkingen kunnen echter nog beter. De uitwisseling tussen parlementsleden wordt met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon nog belangrijker. Nieuwe taken en verantwoordelijkheden werden immers aan de nationale parlementen toegekend onder meer inzake de controle op het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid.

De heer Tommelein wees andermaal op het belang van de samenwerking tussen de kleinere landen binnen de EU zoals Slovenië en België. Verder informeerde hij naar het Sloveense asiel- en migratiedossier en het minderhedenbeleid.

Voorzitter Gantar trad de heer Tommelein volledig bij inzake de noodzakelijke samenwerking tussen de kleinere landen binnen de Unie indien zij meer willen dan louter de beslissingen van de grotere landen te ondergaan. Hij illustreerde dat aan de hand van de financiële crisis. Volgens sommige Europese regeringsleiders is het multiculturalisme een te verspreid fenomeen.

Slovenië werd tijdens de oorlog in Bosnië overspoeld door vluchtelingen. Na de oorlog keerden de meesten van hen echter terug. Zij die achterbleven integreerden zich goed en betekenen een verrijking voor de Sloveense samenleving.

Met betrekking tot de recente vluchtelingengolf uit Noord-Afrika pleitte hij voor een gemeenschappelijke aanpak ook en vooral in de landen van herkomst. De heer Siquet ten slotte wees op het belang van sterke regio's in de Europese Unie (Comité der Regio's). De heer Tommelein sloot zich daarbij aan. De uitdagingen waarvoor Europa staat vraagt om sterke parlementen met sterke parlementsleden.

Aan het einde van de parlementaire zending werd er vergaderd met een **delegatie van de Sloveense Nationale Raad onder leiding van de heer Blaž Kavčič, Voorzitter.**

De delegatie was verder samengesteld uit de heren Alojz Kovšca, Vincenc Otoničar, Dušan Semolič en Zupančič Cveto. Het gesprek draaide voornamelijk rond de samenstelling en bevoegdheden van beide assemblees.

De Sloveense Nationale Raad telt veertig leden die om de vijf jaar onrechtstreeks worden verkozen. Tweeëntwintig leden vertegenwoordigen de regio's, achttien vertegenwoordigen vier belangenverenigingen namelijk werkgevers, werknemers, landbouwers, kleinhandelaars en onafhankelijke beroepen en het middenveld.

De Sloveense senatoren blijven voltijds aan het werk in de sector waarin ze verkozen werden. Op die manier

wenste de wetgever de werking professioneler te maken en meer onafhankelijk van partijpolitieke belangen (die voorbehouden worden voor de Nationale Assemblee). Dat laatste is minder het geval bij de vertegenwoordigers van de lokale entiteiten. Elke belangenvereniging kan een punt dat haar aanbelangt laten agenderen voor het plenum of een commissievergadering.

De Nationale Raad heeft wetgevend initiatiefrecht, recht op suspensief veto (de tekst wordt teruggestuurd naar de Nationale Assemblee waar op dat ogenblik strengere regels gelden), mag een onderzoek eisen evenals een referendum over een wet. Zoals reeds tijdens eerdere gesprekken duidelijk werd is het aanzienlijk aantal referenda een groot politiek probleem.

De heer Tommelein vroeg meer informatie over de wijze waarop de Sloveense Nationale Raad gefinancierd wordt, de kalender van de vergaderingen en de manier waarop de beslissingen worden genomen. De begroting van de Nationale Raad bedraagt slechts zeven procent van die van de Nationale Assemblee. De senatoren worden betaald in functie van de werkzaamheden. Zij worden bijgestaan door zesentwintig technische experts. De agenda's van de commissies in de Senaat en in de Nationale Assemblee zijn op mekaar afgestemd. Elke maand organiseert de Senaat een gewone zitting.

Slovenië viert dit jaar twintig jaar onafhankelijkheid. Al die tijd vond er binnen die assemblee geen confrontatie plaats tussen meerderheid en oppositie of tussen de belangen van de vertegenwoordigers van de lokale entiteiten en die van de andere groepen. De senatoren trachten eerst een consensus te vinden. Indien dat niet lukt wordt er beslist bij meerderheid.

Volgens de heer Dušan Semolič die namens de werknemers zetelt is de Nationale Raad geen volledig succes. Het referendum over de hervorming van het pensioenstelsel kwam er bijvoorbeeld onder druk van de vakbonden en niet op vraag van de Nationale Raad.

De heer Alojz Kovšca die de ambachtslui vertegenwoordigt legde de nadruk op de voordelen van de Sloveense Senaat: een zeer heterogene samenstelling en leden die niet onmiddellijk gelieerd zijn aan een partij. Dat maakt het mogelijk dat dossiers zoals die van de betrekkingen tussen de generaties evenals het statuut van de overheidsdiensten in die assemblee op een nuttige wijze besproken worden.

Bart TOMMELEIN - 23.06.2011